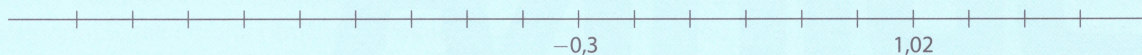

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

1.1 Operace s čísly klíč na s. 116

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 1

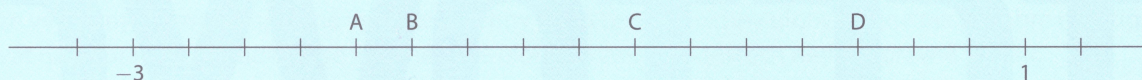
Na číselné ose jsou vyznačeny obrazy čísel $(-0,3)$ a $1,02$.

- 1 Vyznačte na číselné ose obrazy čísel $A = -1,4$ a $B = 0,8$.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 2

Na číselné ose jsou vyznačeny obrazy čísel (-3) a 1 a neznámých čísel A, B, C, D .

- 2 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (2.1–2.3), zda je pravdivé (A), či nikoli (N).

2.1 Číslo C je opačné k číslu $\frac{3}{4}$.

A N

2.2 Číslo $(-\frac{1}{2})$ je převrácené k číslu A .

2.3 Součet čísel B a D je menší než (-2) .

- 3 Vypočtěte rozdíl nejmenšího sudého a největšího lichého dělitele čísla 84 (v tomto pořadí).

- 4 Přiřaďte ke každé úloze (4.1–4.3) odpovídající výsledek (A–F).

4.1 $-50 \cdot (-100 + 2 \cdot 80) : 15 =$

4.2 $70 \cdot 30 - 20 \cdot (10^2 + 5 \cdot 6) =$

4.3 $(8000 : 5 + 10^3) : 26 - 5 \cdot 80 =$

A) -500 B) -400 C) -300 D) -200 E) -100 F) jiný výsledek

- 5 Vypočtěte součet největšího čtyřciferného čísla a nejmenšího čtyřciferného čísla sestaveného ze všech číslic $0, 2, 5, 6$.

- 6 Vypočtěte dvě třetiny ze dvou třetin součtu čísel 41 a 58 .

7 Vypočtete a výsledek запиšte zlomkem v základním tvaru.

7.1 Pět osmin podílu čísel 4 a 15 (v tomto pořadí).

7.2 Jedna osmina součinu čísel 0,8 a 1,2.

8 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (8.1–8.3), zda je pravdivé (A), či nikoli (N).

8.1 Podíl čísel 45 a 18 (v tomto pořadí) je větší než číslo $\frac{5}{3}$.

A N

8.2 Jedna polovina čísla 18 je třikrát menší než dvě třetiny čísla 45.

8.3 Rozdíl čísel 45 a 18 (v tomto pořadí) se rovná součinu čísel 9 a 3.

9

9.1 Vypočtete, kolikrát je trojnásobek čísla 7 menší než sedminásobek čísla 15.

9.2 Vypočtete, kolikrát je podíl čísel 7,2 a 0,08 (v tomto pořadí) větší než součet čísel 2,4 a 3,6.

10 Vypočtete:

10.1 $(5 + 8) \cdot (5 - 8) - (8 - 5) \cdot (-8 - 5) =$

10.2 $0,4 + [2 - (0,4 + 0,3) \cdot 2] =$

10.3 $5 \cdot 0,4 \cdot 0,3 - 2 \cdot 0,56 : 0,2 =$

11 Doplňte do rámečku takové číslo, aby platila rovnost:

(Výsledek запиšte zlomkem v základním tvaru.)

11.1 $\frac{5}{9} = \frac{2}{3} - \square$

11.2 $\square \cdot (1 - 0,4)^2 = 0,08$

11.3 $\sqrt{\frac{9}{16}} = \frac{1}{8} : \square$

12 Vypočtete a výsledek запиšte zlomkem v základním tvaru.

12.1 $\frac{\frac{3}{4} - \frac{2}{5}}{0,4 - \frac{4}{3}} =$

12.2 $(3 - 7) \cdot \frac{5}{12} + \frac{4}{11} \cdot \frac{5}{6} =$

13 Vypočtete:

13.1 $\sqrt{16,9 \cdot 10^3} =$

13.2 $10 + 0,03 \cdot 10^2 - 3,6 : 0,03 =$

14 Vypočtěte a výsledek zapište desetinným číslem.

14.1 $10 \cdot (\sqrt{1-0,06})^2 - \sqrt{(0,9+0,6)^2} =$

14.2 $0,2 - (0,3 - 0,4) \cdot 5,5 =$

15 Vypočtěte součet všech prvočíselných dělitelů čísla 130.

16 Vypočtěte rozdíl nejmenšího společného násobku čísel 15 a 12 a největšího společného dělitele čísel 15 a 12 (v tomto pořadí).

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Myslím si číslo.

Jedna polovina myšleného čísla zmenšená o trojnásobek myšleného čísla se rovná číslu 45.

17 Jaké číslo si myslím?

A) -45

B) -18

C) -15

D) -9

E) jiné číslo

18 Vypočtěte a výsledek zapište zlomkem v základním tvaru.

18.1 $\frac{\frac{5}{6} - 1}{2\frac{2}{3} - 3\frac{1}{2}} =$

18.2 $3 - 2 \cdot \frac{3 \cdot \frac{2}{9}}{4} =$

19 Doplňte do každého rámečku takovou číslici, aby platila rovnost:

19.1 $14 \square 1 + 68 \square + \square 82 = 3000$

19.2 $\square 23 - \left(\square 9 + 5 \square \right) = 1$

20 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (20.1–20.3), zda je pravdivé (A), či nikoli (N).

20.1 $(3 + \sqrt{5}) \cdot (3 - \sqrt{5}) = 4$

A	N
☐	☐

20.2 $(\sqrt{2} - \sqrt{8})^2 = -6$

☐	☐
--------------------------	--------------------------

20.3 $(\sqrt{1} - 3) \cdot (\sqrt{1} + 3) = (1 - 3)^2$

☐	☐
--------------------------	--------------------------

21 Vypočtěte a výsledek zapište desetinným číslem.

21.1 $0,5^2 - (1 - 1,1^2) =$

21.2 $3,15 : 0,1^2 + (-1)^2 \cdot 1,2^2 =$

22 Vypočtěte a výsledek zapište zlomkem v základním tvaru.

$$22.1 \quad \frac{2}{3} - \frac{5}{6} \cdot 0,3 - \frac{7-8}{4} : 0,75 =$$

$$22.2 \quad \frac{(-1,1)^2}{\frac{22}{5} : \frac{4}{11}} =$$

23 Vypočtěte součin největšího dvojčíferného čísla dělitelného zároveň čtyřmi a šesti a nejmenšího kladného trojčíferného čísla dělitelného zároveň třinácti a pěti.

24 Vypočtěte a výsledek zapište zlomkem v základním tvaru.

$$24.1 \quad 1\frac{1}{2} - \left[1\frac{2}{3} - \left(3\frac{1}{2} - 1\frac{1}{6} \right) \right] =$$

$$24.2 \quad \frac{2 \cdot \frac{3}{4}}{2 \cdot \frac{1}{2} - \frac{2}{5}} + \frac{\frac{5}{6} - \frac{3}{4}}{3 \cdot \frac{1}{6}} =$$

25 Určete číslo, které musíme přičíst k výrazu $\sqrt{1 - \frac{8}{9}}$, abychom jako výsledek získali číslo $\frac{1}{2}$.

1.2 Operace s algebraickými výrazy klíč na s. 116

1 Zjednodušte (výsledný výraz nesmí obsahovat závorky):

$$1.1 \quad (6x^2 - 15x + 3) : (-3) =$$

$$1.2 \quad \left(\frac{y}{4} - 0,25 \right) \cdot 4 - (4y + 12) : 4 =$$

2 Zjednodušte (výsledný výraz nesmí obsahovat závorky):

$$2.1 \quad (4 - 2a) \cdot (-3a) =$$

$$2.2 \quad (2b - 6)^2 =$$

$$2.3 \quad (c - 1) \cdot (1 - 3c) + (1 - 3c) \cdot (1 + 3c) - 3c \cdot (-4c) =$$

3 Určete hodnotu výrazu pro $r = -1$.

$$3.1 \quad r \cdot (r - 3) - r^2$$

$$3.2 \quad (r - 3) \cdot (r + 3) + 3$$

$$3.3 \quad 3r \cdot (3 - r) + 3$$

4 Jaká je hodnota výrazu $[3x - 2 \cdot (x - y) - 5y]$ pro $x = 5$, $y = -5$?

- A) -10 B) 10 C) 20 D) 40 E) jiná hodnota

5 Přiřaďte ke každé úloze (5.1–5.3) odpovídající výraz (A–F).

5.1 Pětinásobek čísla n zmenšený o n .

5.2 Rozdíl jedné pětiny čísla n a čísla n (v tomto pořadí).

5.3 Číslo n zmenšené o podíl čísel n a 5 (v tomto pořadí).

- A) $-4n$ B) $-\frac{4}{5}n$ C) $\frac{4}{5}n$ D) $4n$ E) $5n$ F) jiný výraz

6 Zjednodušte (výsledný výraz nesmí obsahovat závorky):

6.1 $\frac{x-1}{6} - \frac{1-x}{2} + \frac{x-1}{3} =$

6.2 $10^2 - (y-9) \cdot (y+9) =$

6.3 $4 \cdot \left(\frac{z+3}{2} + \frac{z-6}{4} \right) =$

7 Zjednodušte (výsledný výraz nesmí obsahovat závorky ani zlomky):

7.1 $(3a-1) \cdot (3a+1) - 3a \cdot (7+2a) - 3 \cdot a \cdot a =$

7.2 $(x+y) \cdot (x-y) + y \cdot (x+y) =$

7.3 $2m^2 - (m+0,1)^2 - (0,2-m)^2 =$

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 8

Jsou dány výrazy $A = x + 1$ a $B = x - 1$.

8 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (8.1–8.3), zda je pravdivé (A), či nikoli (N).

8.1 $A + B = 2x$

8.2 $A \cdot B = x^2 - 1$

8.3 $A - B = 2$

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 9

Pět kilogramů jablek stojí j korun, polovina kilogramu hrušek stojí h korun.

9

9.1 V závislosti na veličině j vyjádřete v korunách cenu za jeden kilogram jablek.

9.2 V závislosti na veličině h vyjádřete v korunách cenu za jeden kilogram hrušek.

9.3 V závislosti na veličinách j , h vyjádřete v korunách celkovou cenu za tři kilogramy jablek a tři kilogramy hrušek.

10 Přiřadte ke každé úloze (10.1–10.3) odpovídající výraz (A–F).10.1 Součet druhých mocnin čísel r a s zmenšený o 5.10.2 Druhá mocnina součtu čísel r a s zvětšená o 5.10.3 Číslo o 5 menší než součin druhých mocnin čísel r a s .

A) $r^2 \cdot s^2 - 5$

B) $r^2 + s^2 + 5$

C) $(r^2 + s^2) - 5$

D) $(r + s)^2 + 5$

E) $5 - r^2 \cdot s^2$

F) jiný výraz

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 11 Kostky jsou v krabici uloženy v osmi vrstvách. V každé vrstvě je pět řad po x kostkách.**11**11.1 V závislosti na veličině x vyjádřete, kolik kostek je v jedné vrstvě.11.2 V závislosti na veličině x vyjádřete, kolik kostek je v celé krabici.**12** Doplněte do rámečků taková čísla, aby platila rovnost:

$$(3x + 11) \cdot (4x + \square) = 12x^2 + 50x + \square$$

13 Vytýkáním nebo užitím vzorců rozložte na součiny:

13.1 $m^2 - \frac{25}{49} =$

13.2 $1 - 100r + 2500r^2 =$

13.3 $x^3 - 4x^2 + xy =$

14 Přiřadte ke každé úloze (14.1–14.3) odpovídající výraz (A–F).14.1 Jaký výraz je třeba přičíst k výrazu $(3 - 2x)$, abychom získali výraz $(-6x - 7)$?14.2 Jakým výrazem je třeba vynásobit výraz $(4x + 10)$, abychom získali výraz $(16x^2 - 100)$?14.3 Jaký výraz získáme, odečteme-li od výrazu $(-2x + 5)$ výraz k němu opačný?

A) $-8x - 10$

B) $-4x - 10$

C) $-4x + 10$

D) $-4x$

E) $4x - 10$

F) $4x + 10$

15 Zjednodušte (výsledný výraz nesmí obsahovat závorky):

15.1 $a - [a - (1 - a) + (2 - a)] =$

15.2 $(5n - 3)^2 + 1^2 =$

15.3 $(2x + \sqrt{7}) \cdot (2x - \sqrt{7}) =$

16 Doplňte do rámečků taková čísla, aby platila rovnost:

16.1 $(7x - y) - (2x - \square y) = \square x + 2y$

16.2 $(3x + \square y) \cdot (\square y - 3x) = \square x^2 + 16y^2$

16.3 $\left(\square x - 0,9y\right)^2 = \frac{4}{9}x^2 - \frac{6}{5}xy + 0,81y^2$

17 Zjednodušte (výsledný výraz nesmí obsahovat závorky):

17.1 $(0,8a)^2 - [a^2 - (0,6a)^2] + 2a \cdot a =$

17.2 $8 \cdot \left(\frac{b^2}{3} - \frac{b-1}{2} \cdot \frac{b+1}{4} - \frac{b^2}{6}\right) \cdot 3 =$

17.3 $\left(\frac{1}{3} + c\right) : 3 - \left(\frac{1}{3} - c\right) \cdot \left(\frac{1}{3} - c\right) =$

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 18

Jsou dána dvě různá záporná čísla X a Y, pro která platí, že X je menší než Y.

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (18.1–18.3), zda je pravdivé (A), či nikoli (N).

18.1 Rozdíl čísel Y a X (v tomto pořadí) je číslo kladné.

A	N
☐	☐

18.2 Součin čísel X a Y je číslo záporné.

☐	☐
--------------------------	--------------------------

18.3 Rozdíl druhých mocnin čísel X a Y (v tomto pořadí) je číslo kladné.

☐	☐
--------------------------	--------------------------

VÝCHOZÍ TEXT A TABULKA K ÚLOZE 19

V tabulce je přehled spotřeby sena za první tři měsíce roku 2019 na farmách A a B.

Obě farmy za tento rok spotřebovaly stejné množství sena.

Cena za jednu tunu sena byla 4 000 Kč.

	Farma A	Farma B
Leden	10 t	5 t
Únor	12 t	8 t
Březen	8 t	7 t

19 Neznámé množství tun sena, které za rok 2019 spotřebovala jedna farma, označte x.

19.1 V závislosti na veličině x vyjádřete, kolik tun sena spotřebovala farma A od začátku dubna do konce prosince roku 2019.

19.2 V závislosti na veličině x vyjádřete, kolik Kč zaplatila farma B za seno, které spotřebovala od začátku dubna do konce prosince roku 2019.

19.3 V závislosti na veličině x vyjádřete průměrnou spotřebu sena za jeden měsíc v období od začátku dubna do konce prosince roku 2019 na obou farmách dohromady.